

Πρεσβεία της Ελλάδος στην Μαδρίτη
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Μαδρίτη, Δεκέμβριος 2019

ISO 9001:2008 GEN 30 - 02

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
Β. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΟΡΦΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	3
Β.1 Ηλεκτρική ενέργεια και Ορυκτά καύσιμα	3
Β.2 Αδειοδότηση	5
Β.4 Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)	6
Β.5 Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα	7
Β.6 Πυρηνική Ενέργεια	7
Γ. ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	8
Δ. ΠΡΟΦΙΛ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ	10
Ε. ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ	12
ΣΤ. ΠΗΓΕΣ	12
Ζ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ	13

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ισπανία είναι μία χώρα, η οποία, λόγω του μεγέθους της αγοράς και της βιομηχανίας της, έχει εκτεταμένες ενεργειακές ανάγκες. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενέργειας ποικίλουν. Συνεπώς, στην Ισπανία λειτουργούν επιχειρήσεις παραδοσιακού τύπου, οι οποίες χρησιμοποιούν για την παραγωγή ενέργειας, ορυκτά καύσιμα, τα οποία κυρίως εισάγονται από τρίτες χώρες, άλλες που στηρίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (αιολική, ηλιακή, βιοκαύσιμα, βιομάζα κοκ) και, τέλος, λειτουργούν σταθμοί παραγωγής πυρηνικής ενέργειας. Τα τελευταία έτη, η Ισπανία θέτει οικολογικούς στόχους για την παραγωγή ενέργειας, παράγοντας αυξητικά, μέσω ανανεώσιμων πηγών και κλείνοντας τις παραγωγικές μονάδες γαιάνθρακα.

Παρόλα αυτά, η παραγόμενη ενέργεια, όπως είναι φυσικό, δεν αρκεί για την κάλυψη αυτών των αναγκών, οπότε η χώρα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές ενέργειας. Η εξάρτηση αυτή, η οποία ανέρχεται σε περίπου 73%, αναφέρεται στο σύνολο των ισπανικών επιχειρήσεων που, άλλωστε, είναι και οι μεγαλύτεροι ενεργειακοί καταναλωτές.

B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΟΡΦΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

B.1 Ηλεκτρική ενέργεια και Ορυκτά καύσιμα

Ο τομέας της ηλεκτρικής ενέργειας έχει υποστεί βαθιές αλλαγές, οι οποίες ξεκίνησαν το 1998. Έως τότε, η δραστηριότητα στον τομέα ήταν συγκεντρωμένη σε ορισμένες επιχειρήσεις με χαρακτηριστική κάθετη ολοκλήρωση, οι οποίες λειτουργούσαν, υπό όρους μονοπωλίου, στις διάφορες περιοχές της Ισπανίας.

Ο νόμος 54/1997 εγκαινίασε μία προοδευτική διαδικασία απελευθέρωσης του τομέα, μέσω της παραχώρησης της δυνατότητας σε τρίτους να εισέλθουν σε αυτόν και καθιέρωσε ένα σύστημα ανοιχτών διαπραγματεύσεων, μειώνοντας ταυτόχρονα την κρατική παρέμβαση στον τομέα. Ο βασικός νόμος που ρυθμίζει τη δομή και τη λειτουργία του τομέα σήμερα είναι ο 24/2013 και αφορά εκείνους, οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως παραγωγοί, δηλαδή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αναλαμβάνουν την παραγωγή ενέργειας και επιπλέον την κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων παραγωγής.

Ο νόμος αυτός διατηρεί τη διάκριση μεταξύ ρυθμιζόμενων και μη δραστηριοτήτων, η οποία προϋπήρχε, ενώ ταυτόχρονα προωθεί τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στον κλάδο, εισάγοντας μεταξύ άλλων, μέτρα

για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των δραστηριοποιούμενων στον κλάδο εταιριών, βελτιώνοντας με αυτόν τον τρόπο την πληροφόρηση του καταναλωτή και απλοποιώντας τις διαδικασίες αλλαγής παρόχου.

Όσον αφορά στους διανομείς, εμπόρους, καταναλωτές και διαχειριστές του συστήματος, εφαρμόζεται ο νόμος 25/2009, ο οποίος εισήγαγε αλλαγές στο νόμο 24/1997, προκειμένου να προσαρμοστεί στην οδηγία 2006/123/EC του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Οι τροποποιήσεις αυτές συμπληρώνονται από το Βασιλικό Διάταγμα 198/2010.

Η διάθεση ενέργειας στον καταναλωτή γίνεται μέσα από δίκτυα μεταφοράς και διανομής που τηρούν τις προϋποθέσεις που τίθενται από το νόμο και αφορούν στην κανονικότητα, τη συνέχεια και την ποιότητα των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες που σχετίζονται με τη διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας είναι: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, εμπόριο και ανταλλαγές -διακοινοτικές και διεθνείς-, όπως επιπλέον οικονομική διαχείριση του συστήματος. Στη συνέχεια, ορίζονται ορισμένες από τις βασικές δραστηριότητες:

- Μεταφορά:

Είναι η μετάδοση ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω του δικτύου μεταφοράς που παρέχεται για την πραγματοποίηση διεθνών ανταλλαγών. Το δίκτυο μεταφοράς διαχωρίζεται σε πρωτοβάθμιο (εγκαταστάσεις έντασης ίσης ή μεγαλύτερης από 380 kV) και δευτεροβάθμιο (μέχρι 220kV).

- Διανομή:

Αναφέρεται στη μετάδοση ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του δικτύου μεταφοράς ή κατά περίπτωση μέσω άλλων δικτύων διανομής ή μέσω της συνδεδεμένης παραγωγής (στο δίκτυο διανομής), που φθάνει έως τα σημεία κατανάλωσης ή άλλα δίκτυα διανομής σε κατάλληλες συνθήκες για την κατανάλωση.

- Μάρκετινγκ (Εμπορευματοποίηση- Διάθεση στην αγορά):

Η δραστηριότητα αυτή αναπτύσσεται μέσω εταιριών που ασχολούνται με το εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχοντας πρόσβαση στα δίκτυα μεταφοράς ή διανομής, αναλαμβάνουν την πώληση στους τελικούς καταναλωτές, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Στην ιστοσελίδα του ισπανικού Υπουργείου Οικολογικής Μετάβασης, διατίθενται βάσεις δεδομένων και ενημερωτικό υλικό, ελεύθερα προσβάσιμα σε οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο επιθυμεί να ενημερωθεί για τις εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας.

Η Ισπανία έχει κάνει σημαντικά βήματα για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες, για το 2018, κατέλαβαν το 40% της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παράχθηκε στη χώρα.

Σημειώνεται, όμως, ότι, σύμφωνα με έρευνα της EUROSTAT, τοποθετείται μεταξύ των δέκα πρώτων χωρών που εξαρτώνται άμεσα και σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων, όπως πετρέλαιο, αέριο και άνθρακα. Συγκεκριμένα, εισάγει το 98% των ορυκτών καυσίμων που καταναλώνει ενώ ο μέσος όρος στην Ευρώπη κυμαίνεται γύρω στο 73%.

Στον κλάδο των ορυκτών καυσίμων, που είναι ο πιο ανεπτυγμένος, τρεις είναι οι σημαντικότερες εταιρίες που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς. Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία, είναι οι Endesa, Iberdrola και Naturgy (πρώην Gas Natural Fenosa). Η Endesa, της οποίας βασικός μέτοχος είναι η κατά το ήμισυ δημόσια ιταλική εταιρία Enel με ποσοστό 70%, σημείωσε κέρδη 1.417 εκ. ευρώ το 2018, δηλαδή 3% περισσότερο από το 2017. Η Iberdrola αύξησε τα καθαρά κέρδη της κατά 7,5% φθάνοντας, για πρώτη φορά, τα 3.014 εκ. ευρώ. Αντίθετα, η Naturgy ήρθε αντιμέτωπη με έλλειμα 2.822 εκ. ευρώ.

Σχετικά με την ενέργεια που προέρχεται από γαιάνθρακα, η χώρα εξαρτάται κατά 90% από εισαγωγές, κυρίως από τη Ρωσία και την Κολομβία. Επιπροσθέτως, σε συνέχεια της οδηγίας της Ε.Ε. το 2010 για κλείσιμο όλων των μη-κερδοφόρων ορυχείων γαιάνθρακα, στην Ισπανία, σταμάτησαν τη λειτουργία τους συνολικά 26 ορυχεία. Επιπροσθέτως, έως και τον Ιούνιο του 2020, σύμφωνα με τον κυβερνητικό σχεδιασμό, αναμένεται το κλείσιμο εννέα εκ των δεκαπέντε ατμοηλεκτρικών εργοστασίων, προκειμένου η χώρα να μειώσει τις εκπομπές ρύπων της.

B.2 Αδειοδότηση

Για την κατασκευή και τη λειτουργία-εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων παραγωγής, απαιτείται προηγούμενη διοικητική άδεια, η οποία δίδεται κατόπιν συγκεκριμένης αίτησης και αφού ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, περιβαλλοντικά κριτήρια. Αναλυτικές πληροφορίες διατίθενται στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Υπουργείου.

B.3 Εθνικό Ταμείο Ενεργειακής Αποτελεσματικότητας

Δραστηριοποιείται στην Ισπανία και έχει συσταθεί με το νόμο 18/2014 με στόχο, μεταξύ άλλων, τη χρηματοδότηση των μηχανισμών οικονομικής υποστήριξης, την παροχή τεχνικής βοήθειας, κατάρτισης και πληροφόρησης, προκειμένου να αυξήσουν την αποτελεσματική κατανάλωση και την εξοικονόμηση ενέργειας σύμφωνα με την Οδηγία 2012/27/UE. Μάλιστα έχει καθιερωθεί Εθνικό σύστημα Υποχρεώσεων για την Αποτελεσματική χρήση της Ενέργειας.

B.4 Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Ως ΑΠΕ αναφέρονται οι φυσικοί πόροι που διαθέτει η χώρα και συγκεκριμένα ο ήλιος, ο αέρας, το νερό και το έδαφος (βιομάζα και βιοκαύσιμα).

Έως το 2020, η Ισπανία, όπως και οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, οφείλει να παράγει τουλάχιστον το 20% της συνολικής ενέργειάς της από τη χρήση ΑΠΕ. Προκειμένου να το επιτύχει αυτό, η Ισπανία υιοθέτησε το Σχέδιο Δράσης Εξοικονόμησης και Ενεργειακής Αποτελεσματικότητας 2011-2020 ([Plan de Acción de Ahorro y Eficiencia Energética 2011-2020](#)) καθώς και το Σχέδιο για Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας 2011-2020 ([Plan de Energías Renovables 2011-2020](#)).

Η Ισπανία ξεκίνησε πρόσφατα να αναπτύσσει έντονη δραστηριότητα, όσον αφορά την παραγωγή ενέργειας μέσω ανανεώσιμων πηγών. Ακρογωνιαίος λίθος του εγχειρήματος είναι η διαθεσιμότητα των φυσικών της πόρων καθώς οι Κυβερνήσεις έχουν προβεί στην ανάθεση μεγάλων έργων παραγωγής ενέργειας, κυρίως, μέσω αιολικών και φωτοβολταϊκών πάρκων. Το 2018, η Ισπανία κατάφερε να παράγει το 40% της συνολικής της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Α.Π.Ε., καταφέροντας να επιτύχει το στόχο που είχε θέσει ενώ ο νέος στόχος της χώρας είναι η πλήρης κάλυψη της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. έως και το 2050.

Οι κύριες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο και ανέλαβαν τη διεκπεραίωση των προηγούμενων έργων είναι, όσον αφορά στα φωτοβολταϊκά συστήματα, η ACS μέσω της θυγατρικής της Cobra, η X-elio αποτελούμενη από την KKR και την Gestamp Renovables, η Endesa μέσω της Enel Green, η Forestalia, η Salaria και αρκετές ακόμη, μικρότερης δυναμικής, εταιρίες. Στην κατασκευή των αιολικών πάρκων πρωταγωνίστησε η Alfanar που ανήκει στην Capital Energy, ακολουθούμενη από την Ibervento, την Greenalia και την Gestamp. Έτσι η κοινότητα της Καστίλλης και Λεόν συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό ενέργειας παραγόμενης από ΑΠΕ (73,2%), ακολουθούμενη από τη Ναβάρρα (62,7%), τη Γαλικία (54,1%) και την Αραγωνία (54,5%). Αντίστοιχα, οι Κανάριες Νήσοι αποτελούν την περιοχή στην οποία έχουν εγκατασταθεί, και συνεχίζονται να κατασκευάζονται, τα περισσότερα αιολικά πάρκα στην Ισπανία με τις επενδύσεις μεταξύ του 2010 και του 2020 να υπολογίζονται στα 434 εκ. ευρώ.

Ανεξάρτητα από τη δέσμευση που έχει αναλάβει η χώρα απέναντι στην Ε.Ε για πλήρη παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, η στροφή σε αυτές είναι σε θέση να της εξασφαλίσει μεγαλύτερη ανεξαρτησία και σταθερότητα, καθώς θα ελαχιστοποιήσει τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων.

B.5 Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα

Η Ισπανία, τα τελευταία χρόνια, έχει κάνει σημαντικά βήματα για την μείωση των ρύπων από αυτοκίνητα. Συγκεκριμένα, έχει αυξηθεί αρκετά η κυκλοφορία υβριδικών και ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων, καθώς η Κυβέρνηση έχει υιοθετήσει σειρά μέτρων για την προώθηση της χρήσης τους. Ισχυρό παράδειγμα αποτελεί η πρωτεύουσα της χώρας, Μαδρίτη, στην οποία τα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα έχουν περισσότερες επιλογές θέσεων στάθμευσης, ενώ παράλληλα, η τοπική Κυβέρνηση έχει πρόσφατα εφαρμόσει αυστηρούς περιορισμούς κυκλοφορίας στο κέντρο της πόλης αυτοκινήτων που ξεπερνούν τα επιτρεπτά όρια εκπομπής ρύπων.

Στο σχέδιο της Κυβέρνησης, αναφέρεται ότι, έως το 2050, θα κυκλοφορούν μόνον ηλεκτρικά αυτοκίνητα, τα οποία δεν θα επιβαρύνουν το περιβάλλον. Παρόλα αυτά, το σχέδιο μοιάζει αρκετά φιλόδοξο, δεδομένου ότι μόλις το 0,32% του συνόλου των αυτοκινήτων που κυκλοφορούν στην Ισπανία είναι ηλεκτρικά. Αναλυτικότερα, το 2017, κυκλοφορούσαν στην Ισπανία 9.671 ηλεκτρικά αυτοκίνητα και 3.350 υβριδικά.

Επίσης, στην Ισπανία λειτουργούν περί τα 4.464 σημεία φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων και 11.740 φορτιστές, γεγονός το οποίο την φέρνει στην 5^η θέση στην Ευρώπη, ενώ οι σταθμοί αυτοί αυξάνονται όλο και περισσότεροι. Η εταιρία Iberdrola στοχεύει να υιοθετήσει συνολικά 25.000 σημεία φόρτισης σε ολόκληρη τη χώρα, μέγιστης απόστασης μεταξύ των δύο κοντινότερων να είναι τα 100 χλμ., προκειμένου να δίνεται μεγαλύτερη αυτονομία και η δυνατότητα για υπεραστικά ταξίδια.

B.6 Πυρηνική Ενέργεια

Στην Ισπανία παράγεται ενέργεια που προέρχεται από τη χρήση πυρηνικών καυσίμων και υπολογίζεται ότι καταλαμβάνει σημαντικό ποσοστό της συνολικά παραγόμενης ενέργειας. Διαθέτει ικανή πυρηνική βιομηχανία, εξειδικευμένη και τεχνολογικά προηγμένη, η οποία εξάγει προϊόντα και υπηρεσίες και είναι παρούσα σε περισσότερες από 40 χώρες.

Η Ισπανία διαθέτει πυρηνικές εγκαταστάσεις που καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα της πυρηνικής ενέργειας: επτά λειτουργικούς πυρηνικούς αντιδραστήρες και συγκεκριμένα τους εξής: Almaraz I και II (Cáceres), Ascó I και II (Tarragona), Cofrentes (Valencia), Trillo (Guadalajara) και, τέλος, Vandellós II (Tarragona). Επίσης, διαθέτει ένα εργοστάσιο πυρηνικών καυσίμων στο Juzbado (Salamanca) και ένα κέντρο αποθήκευσης ραδιενεργών αποβλήτων χαμηλής και μέσης δραστηριότητας στο El Cabril (Córdoba).

Το 2018, η πυρηνική ενέργεια ηγήθηκε του τομέα παραγωγής ενέργειας στην Ισπανία με ποσοστό ακαθάριστου προϊόντος 20,39%. Οι πυρηνικοί αντιδραστήρες που λειτουργούν αυτή τη στιγμή αποτελούν θεμελιώδη πηγή ενέργειας για τη χώρα, εξασφαλίζοντας τη σταθερότητα στο σύστημα και είναι διαρκώς διαθέσιμοι. Την τελευταία δεκαετία, η πυρηνική ενέργεια αποτελεί μέρος της παραγόμενης και καταναλισκόμενης ενέργειας, σε διαρκή βάση.

Όσον αφορά στη διαχείριση αποβλήτων έχει προβλεφθεί η δημιουργία κεντρικού χώρου αποθήκευσης πυρηνικών αποβλήτων υψηλής δραστηριότητας στην Cuenca, όπου θα αποθηκεύεται το σύνολο των υψηλά ραδιενεργών αποβλήτων. Έως ότου, όμως, το κέντρο αυτό τεθεί σε λειτουργία, τα πυρηνικά απόβλητα θα βρίσκονται υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο των ίδιων των κεντρικών σταθμών ή σε προσωρινές αποθήκες.

Για τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων που παράγονται σε ισπανικό έδαφος, όπως και για την παύση λειτουργίας των πυρηνικών εγκαταστάσεων, αρμόδια είναι η Εθνική Εταιρία Ραδιενεργών Αποβλήτων (Empresa Nacional de Residuos Radiactivos –Enresa).

Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα που προσφέρει αυτός ο τύπος ενέργειας είναι ότι δεν παράγει διοξείδιο του άνθρακα, με αποτέλεσμα να θεωρείται φιλικότερος προς το περιβάλλον συγκριτικά με τα ορυκτά καύσιμα. Ωστόσο, επικρατεί έντονος προβληματισμός τόσο σχετικά με τον κίνδυνο ατυχήματος που επιφυλάσσει όσο και με την ασφαλή διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων, την οποία δεν μπορεί κανείς να εγγυηθεί μακροπρόθεσμα. Μάλιστα η ισπανική κοινή γνώμη φαίνεται να τίθεται ενάντια στη χρήση πυρηνικά παραγόμενης ενέργειας.

Γ. ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η Ισπανία εμφανίζεται δυναμικά στο χώρο της ενέργειας στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, η ισπανική εταιρία Repsol δραστηριοποιείται επενδυτικά στον τομέα της εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων και η εταιρία Enagas SA στη διαχείριση του φυσικού αερίου.

Η ισπανική ενεργειακή εταιρία Repsol υπέγραψε, τον Απρίλιο τ.έ., κοινοπραξία με τα Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛ.ΠΕ.) για την έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων στο Ιόνιο πέλαγος, βόρεια της Κεφαλονιάς και πλησίον της Κέρκυρας, σε συνέχεια αποδοχής της προσφοράς που είχε καταθέσει στο Διεθνή Διαγωνισμό για παραχώρηση δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή της Δυτικής Ελλάδος του Ιονίου. Η κάθε εταιρία συμμετέχει με το 50%. Παράλληλα, το 2017 εξαγόρασε το 60% από την Energean, αναλαμβάνοντας το ρόλο διαχειριστή για την εκμετάλλευση

υδρογονανθράκων στη χερσαία περιοχή των Ιωαννίνων και της Αιτωλοακαρνανίας.

Σημειώνεται ότι η εταιρία Repsol στο στρατηγικό της σχέδιο 2016/2020 παρουσιάζει την Ελλάδα ως μία από τις χώρες πιθανής εκμετάλλευσης για την ανεύρεση νέων πηγών υδρογονανθράκων στο πλαίσιο του «Upstream» σχεδίου της.

Η Ισπανία επενδύει και στο χώρο του φυσικού αερίου στην Ελλάδα καθώς συμμετείχε και στα δύο επενδυτικά σχήματα, τα οποία έδειξαν ενδιαφέρον για το 66% του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ). Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, που προκήρυξε το ΤΑΙΔΕΠ για την πώληση του 66% του ΔΕΣΦΑ, πραγματοποιήθηκε στις 19 Απριλίου του 2018, σύμφωνα με την οποία, το σχήμα που ανακηρύχθηκε προτιμητέος επενδυτής στο διαγωνισμό ήταν η ισπανική εταιρία Enagas S.A με ποσοστό συμμετοχής 20% σε συνεργασία με την ιταλική Snam Rete Gas S.p.A με ποσοστό 60% και τη βέλγικη εταιρία Fluxys S.A με 20%. Το 66% του ΔΕΣΦΑ πωλήθηκε έναντι 535 εκ. ευρώ σε αντίθεση με το ποσό των 457 εκ. ευρώ, προσφορά που είχε υποβάλλει το δεύτερο σχήμα: η Reganosa Regasificadora del Noroeste S.A, η επίσης ισπανική επενδυτική εταιρία, θυγατρική της προηγούμενης, Reganosa Asset Investments S.L.U μαζί με τη ρουμανική Transgaz S.A. και την ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD). Σημειώνεται ότι η ισπανική εταιρία Enagas S.A δραστηριοποιείται στο Περού και στο Μεξικό, συμμετέχοντας στη διαχείριση των συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου.

Σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση της κοινοπραξίας, ο ΔΕΣΦΑ διαχειρίζεται, υπό ρυθμιζόμενο καθεστώς, ένα δίκτυο υψηλής πίεσης περί των 1.500 χλμ., καθώς και ένα σταθμό αεροποίησης, την Ρεβουθούσα. Οι εταιρίες Snam, Enagas και Fluxys, βασικοί μέτοχοι στον αγωγό TAP (με ποσοστά 20%, 16% και 19% αντίστοιχα) θα έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν, μέσα στα επόμενα χρόνια την ανάπτυξη των υποδομών αερίου (όπως το μεθάνιο για τις μεταφορές και το βιομεθάνιο).

Επιπλέον, ισπανικές εταιρίες έχουν εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις Α.Π.Ε. στην Ελλάδα, είτε με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών είτε με τη κατασκευή αιολικών πάρκων. Για την Iberdrola λ.χ., η Ελλάδα αποτελεί τον τρίτο μεγαλύτερο της παραγωγό ενέργειας στην Ευρώπη από ανεμογεννήτριες. Συνολικά διαθέτει εγκαταστάσεις 261 MW μέσω 21 έργων. Η ισπανική πολυεθνική Siemens Gamesa, αποτελεί τον τρίτο μεγαλύτερο διανομέα ανεμογεννητριών στην Ελλάδα, με μερίδιο 19,7%. Εντός του 2019, η εταιρία έχει αναλάβει την κατασκευή εννέα αιολικών πάρκων στη χώρα ενώ παράλληλα έχει ήδη ολοκληρώσει και κατασκευάσει έργα συνολικής ισχύος 749 MW.

Δ. ΠΡΟΦΙΛ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Η **Enagás** είναι εταιρία που ασχολείται με τη σχεδίαση, ανάπτυξη και λειτουργία υποδομών αερίου ενώ, πέραν της Ισπανίας, δραστηριοποιείται σε επτά ακόμη χώρες, μεταξύ των οποίων και στην Ελλάδα. Συνολικά, στην Ισπανία, διαθέτει 12.000 χλμ. αγωγών μεταφοράς αερίου, τρία υπόγεια κέντρα αποθήκευσης αερίου και τέσσερις μονάδες υδροποίησης αυτού. Επιπροσθέτως, κατέχει τα πλήρη δικαιώματα για το σχεδιασμό του έργου παροχής αερίου στην Κοινότητα των Κανάριων Νήσων.

Η **Repsol** είναι η εταιρία με την σημαντικότερη παρουσία στον τομέα της ενέργειας στην Ισπανία και συγκεκριμένα στην κατηγορία των ορυκτών καυσίμων. Διαθέτει εκτεταμένο δίκτυο που περιλαμβάνει σταθμούς εξόρυξης, παραγωγής και επεξεργασίας, σημεία διανομής και διάθεσης των προϊόντων της. Μεταξύ των κυριότερων σταθμών εξόρυξης που σχετίζονται με την ισπανική επικράτεια είναι εκείνοι που βρίσκονται στη Μεσόγειο στις περιοχές Lubina και Montanazo, τους οποίους διαχειρίζεται από την πλατφόρμα στην Casablanca. Επιπλέον, η εταιρία διαθέτει εκτεταμένο δίκτυο λιανικής πώλησης υγραερίου για οχήματα. Τέλος, τα τελευταία χρόνια έχει αναλάβει την προώθηση του ηλεκτρικού αυτοκινήτου, εγκαθιστώντας 1.700 σημεία επαναφόρτισης οχημάτων, από τα οποία τα 31 είναι τα μοναδικά στην Ιβηρική υπερ-ταχείας φόρτισης.

Η **Endesa** ανήκει στον όμιλο εταιριών Enel και πρωταγωνιστεί στην παραγωγή, διανομή και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία αποτελεί και το βασικό αντικείμενό της. Επιπλέον συμμετέχει στην αγορά φυσικού αερίου ενώ, πέραν της Ισπανίας, είναι παρούσα και στην Πορτογαλία. Μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων της, προωθεί ιδιαίτερα το ηλεκτρικό αυτοκίνητο, μέσω καινοτόμων τεχνολογικών έργων και υπηρεσιών, στις οποίες έχει πρόσβαση ο καταναλωτής.

Η εταιρία **Cepsa** (Compañía Española de Petróleos S.A.U.) ιδρύθηκε το 1929 και ήταν η πρώτη ισπανική ιδιωτική πετρελαϊκή εταιρία. Με έδρα τη Μαδρίτη, ανήκει 100% στην εταιρία επενδύσεων Mubadala (επενδυτικό ταμείο IPIC) των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων. Ο Πρόεδρος της Cepsa είναι ο κ. Suhail Al Mazroui. Η Cepsa είναι μια ολοκληρωμένη ενεργειακή εταιρία, που δραστηριοποιείται σε όλες τις φάσεις της πελατειακής αλυσίδας: εξερεύνηση και παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου, διύλιση, μεταφορά και εμπορία πετρελαϊκών παραγώγων και φυσικού αερίου, βιοκαυσίμων, συμπαραγωγής και εμπορίας ενέργειας ηλεκτρικών και πετροχημικών ουσιών, ενώ κατασκευάζει και εμπορεύεται πρώτες ύλες για την παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η **Iberdrola** είναι μια πολυεθνική εταιρία που παράγει και προμηθεύει με ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο περισσότερους από 100 εκατομμύρια καταναλωτές στις χώρες, στις οποίες δραστηριοποιείται. Κινείται σύμφωνα με το πνεύμα της εποχής, υιοθετώντας μεθόδους παραγωγής φιλικές προς το περιβάλλον και προωθώντας την «πράσινη» ενέργεια τόσο μέσω της μείωσης των ρύπων (κατάφερε να μειώσει τις εκπομπές ρύπων κατά 75% από το 2000 έως σήμερα) όσο και μέσω της δημιουργίας και εκμετάλλευσης πάρκων αιολικής ενέργειας.

Η εταιρία **Naturgy** (Gas Natural Ferrosa έως και το 2018) δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 30 χώρες και ασχολείται με την παραγωγή φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού για περισσότερους από 22 εκατομμύρια πελάτες. Στην Ισπανία είναι ο τρίτος μεγαλύτερος διανομέας ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, ενώ ισχυρή είναι η παρουσία του πέραν της Ισπανίας σε χώρες της Ευρώπης, της Λατινικής Αμερικής, της Αφρικής, της Ασίας και της Ωκεανίας.

Η **Siemens Gamesa**, είναι ηγετική εταιρία στον κόσμο, στα υπεράκτια αιολικά πάρκα (off-shore) και δεύτερη στα χερσαία αιολικά πάρκα (on-shore). Στη Λατινική Αμερική αποτελεί τον πρώτο παραγωγό ενέργειας από χερσαία αιολικά πάρκα. Δημιουργήθηκε το 2017 με την σύμπραξη της Siemens Wind Power και της Gamesa. Η Siemens AG είναι ο κυρίαρχος μέτοχος της εταιρίας με συμμετοχή 59%, ενώ ένα 8% ανήκει στην ισπανική Iberdrola. Το υπόλοιπο 33% των μετοχών κρατείται από ιδιώτες. Τα κεντρικά της γραφεία βρίσκονται στο Zamudio της Ισπανίας. Απασχολεί περισσότερα από 21.000 εργαζομένους ενώ η παραγωγή της ξεπερνάει τα 90 GW από εγκαταστάσεις σε ολόκληρο τον κόσμο. Παράλληλα προσφέρει και υπηρεσίες, όσον αφορά τις ανεμογεννήτριες (συντήρηση, άντληση και ανάλυση δεδομένων κοκ) σε 62 χώρες. Τα έσοδα της εταιρίας ανήλθαν στα 9,1 εκ. ευρώ για το 2018.

Η ισπανική **Acciona** είναι η μεγαλύτερη εταιρία παραγωγής ενέργειας, αποκλειστικά από Α.Π.Ε. παγκοσμίως, με παρουσία στον εν λόγω κλάδο σε 20 χώρες του κόσμου. Διαθέτει εγκαταστάσεις ισχύος 9.600 MW, ενώ από την ενέργειά της τροφοδοτούνται περί τα έξι εκ. νοικοκυριά. Συμμετέχει στην αιολική, ηλιακή, υδροηλεκτρική αλλά και από βιομάζα παραγωγή ενέργειας. Επιπλέον, έχει εγκαταστήσει κέντρα παραγωγής τρίτων εταιριών, 2.000 MW. Κατασκευάζει δικές της ανεμογεννήτριες, ενώ το 2016, συγχωνεύτηκε με την Nordex, προκειμένου να παράγει εξελιγμένες ανεμογεννήτριες.

Ε. ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

**GENERA, Feria Internacional de Energía y Medio Ambiente Μαδρίτη, 10-12
Ιουνίου 2020, www.ifema.es/genera_01/**

ΣΤ. ΠΗΓΕΣ

Ministerio para la Transición Ecológica

<http://www.minetad.gob.es/energia/es-ES/Paginas/index.aspx>

Asociación de Empresas de Energías Renovables

www.appa.es

Foro de Industria Nuclear Española

www.foronuclear.org

Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía

www.idae.es

Άλια Ν. Παπαναστασίου

Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α΄

Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης

Z. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Στις ιστοσελίδες που ακολουθούν, μπορεί ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος να ενημερώνεται για τους δημόσιους διαγωνισμούς και για το στάδιο στο οποίο βρίσκονται, συμβουλευόμενος είτε την επίσημη πλατφόρμα της ιστοσελίδας του Υπουργείου Οικονομικών (Α) είτε τις επιμέρους ηλεκτρονικές πλατφόρμες των αυτόνομων κοινοτήτων ή ακόμη σε ορισμένες περιπτώσεις και αυτές των κατά τόπο Δημαρχείων (B.1-17).

A) Ministerio de Hacienda y Función Pública; Plataforma de Contratación

<https://contrataciondelestado.es/wps/portal/licitaciones>

B) 1. Madrid; Plataforma de Contratación de la Comunidad de Madrid; Ayuntamiento de Madrid; Ayuntamiento de Alcobendas

http://www.madrid.org/cs/Satellite?cid=1204201624785&pagename=PortalContratacion/Page/PCON_contratosPublicos

www.madrid.es/perfildecontratante

<https://sede.madrid.es/portal/site/tramites/menuitem.042d661afe5adaf7cf32e4e5a8a409a0/?vgnextoid=8afd814231ede410VgnVCM1000000b205a0aRCRD&vgnnextchannel=8afd814231ede410VgnVCM1000000b205a0aRCRD&vgnnextfmt=default>

<https://www.alcobendas.org/es/portal.do?IDR=487&TR=C&IDM=113&NM=2>

2. Cataluña; Plataforma de Contratación de la Generalitat de Cataluña

https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/es_ES/search.pscp?reqCode=start

3. La Rioja; Plataforma de Contratación del Gobierno de La Rioja; Ayuntamiento de Logroño

<http://www.larioja.org/contratacion-publica/es/licitaciones>

<https://sedeelectronica.logrono.es/wps/portal/web/inicio/sedeElectronica/serviciosSede/contratacion/perfilContratante/>

4. Canarias; Plataforma de Contratación del Gobierno de Canarias

<http://www.gobiernodecanarias.org/perfildelcontratante/apipublica/inicio.html>

5. Islas Baleares; Plataforma de Contratación de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears

<http://www.plataformadecontractacio.caib.es/LicitacionesTerminoAbierto.jsp?idi=es>

6. Castilla y León; Plataforma de Contratación de Castilla y León; Diputación Provincial de Valladolid

<http://www.contratacion.jcyl.es>

<https://www.valladolid.gob.es/es/perfil-contratante>

7. Galicia; Plataforma de Contratos Públicos de Galicia; Ayuntamiento de Vigo

<https://sede.coruna.gob.es/opensiac/action/perfilcontratante?method=enter>

8. Asturias; Plataforma de Contratación del Principado de Asturias

<https://sede.asturias.es/portal/site/Asturias/menuitem.218089047cf1c2b5cee6351010000f7/?vgnnextoid=9224dbe25a232110VgnVCM100000b0030a0aRCRD&i18n.http.lang=es>

9. País Vasco; Plataforma de Contratación del Gobierno Vasco; Ayuntamiento de Bilbao

<http://www.contratacion.euskadi.eus/w32-home/es>

http://www.bilbao.eus/cs/Satellite?cid=3000012799&language=es&pagename=Bilbaonet%2FPage%2FBIO_LicitacionesHome

10. Andalucía

<http://www.juntadeandalucia.es/contratacion/ContractNoticeSearch.action?profileId=>

11. Extremadura

<https://contratacion.gobex.es/>

12. Navarra

http://www.navarra.es/home_es/Servicios/PortalContratacion/

13. Aragón; Ayuntamiento de Zaragoza

<https://servicios.aragon.es/pcon/pcon-public/>

<http://www.zaragoza.es/ciudad/gestionmunicipal/contratos/>

14. Castilla la mancha

<http://contratacion.castillalamancha.es/perfil-de-contratante>

15. Valencia; Plataforma de Contratación de la Generalitat Valenciana; Ayuntamiento de Valencia

<https://www.contratacion.gva.es/WebContrataP/filtro.jsp?MODO=P>

https://www.valencia.es/contratacion/xcontratacion.nsf/Web%5CCategoria%20vista%20expedientes?readForm&Vista=vLicitaciones_encurso&Categoria=Servicio%20de%20Contrataci%F3n&expand=1&lang=1&nivel=6_2&seccion=

16. Murcia; Ayuntamiento de Murcia

<http://www.murcia.es/web/portal/perfil-del-contratante>

17. Ciudad Autónoma de Ceuta

<http://www.ceuta.es/ceuta/perfil-del-contratante>